

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑ

Δρ Σοφία Μπουτσιούκη

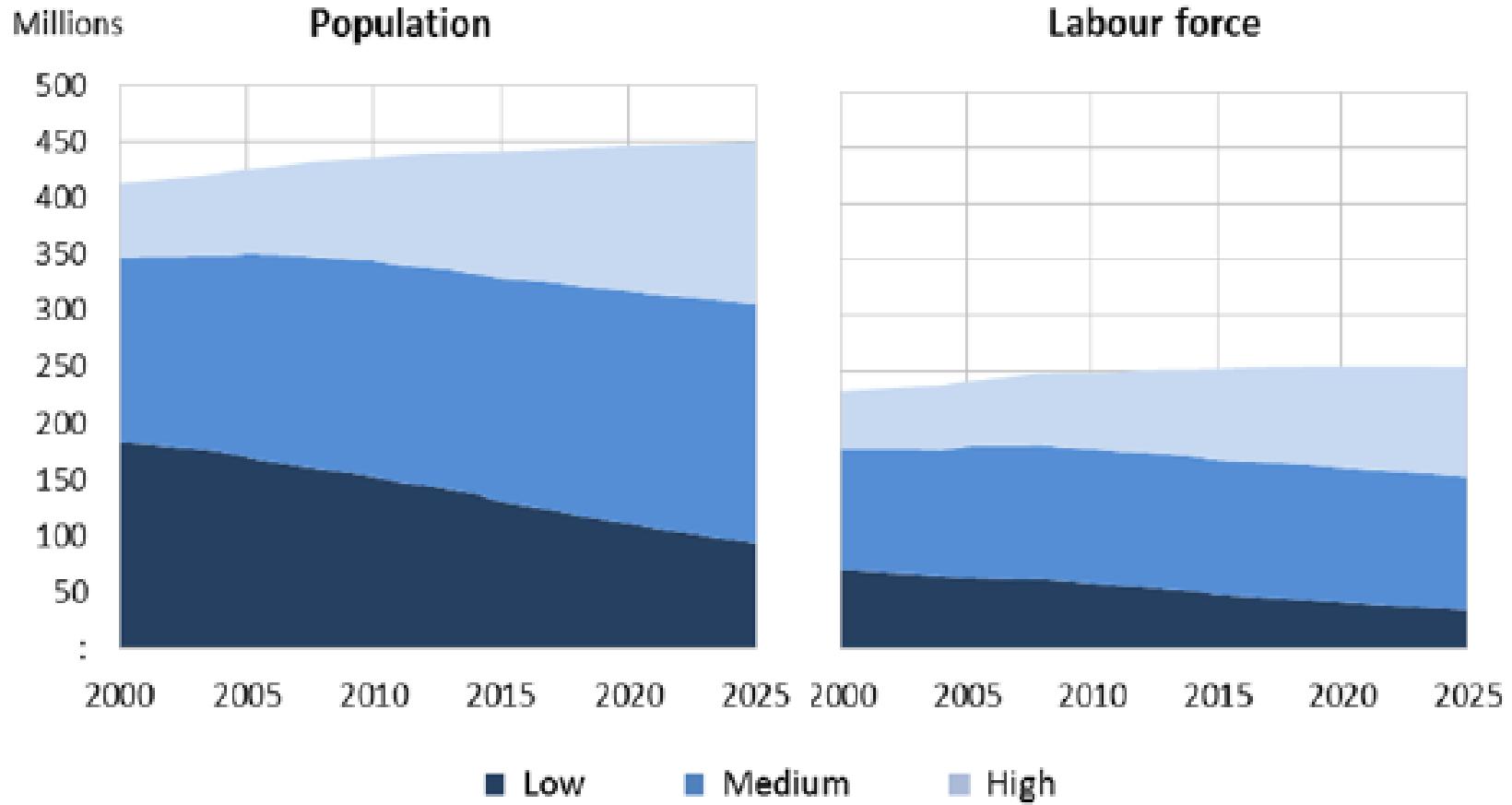
Διάλεξη 7

Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Πληθυσμός και εργατικό δυναμικό στην ΕΕ-28 κατά επίπεδο προσόντων

Source: Cedefop skills forecasts (2016).

Μάθηση με βάση την εργασία (work-based learning)

Η μάθηση με βάση την εργασία είναι η «απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων μέσω της διεκπεραίωσης –και του αναστοχασμού– καθηκόντων σε ένα περιβάλλον κατάρτισης, είτε στο χώρο εργασίας (όπως είναι η εναλλασσόμενη εργασία/δυικό σύστημα) είτε σε έναν οργανισμό επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης».

(Cedefop, 2011; 2014)

Σκοπός

Η ανάπτυξη από τα άτομα δεξιοτήτων και ικανοτήτων που θα τα διευκολύνουν να αποκτήσουν πρόσβαση και να παραμείνουν στην αγορά εργασίας, καθώς και να εξελιχθούν επαγγελματικά.

Μορφές μάθησης με βάση την εργασία

- Μαθητεία (δυικό σύστημα ή εναλλασσόμενη μάθηση)
- Πρακτική άσκηση
- Επιχειρηματική εμπειρία
- Εικονική επιχείρηση
- Σκιά στελέχους
- Ομαδική επίσκεψη σε χώρο επιχείρησης
- Σύστημα υποστήριξης με μέντορες
- Εθελοντική υπηρεσία

	Μαθητεία/Apprenticeship	Πρακτική άσκηση (Traineeship/Internship)
Σκοπός	Αποδίδει πλήρη επαγγελματικά προσόντα ή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση	Λειτουργεί συμπληρωματικά προς ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα ή το ατομικό βιογραφικό
Στόχος	Επαγγελματικό προφίλ/προσόν	Αποδεδειγμένη πρακτική εμπειρία
Εκπαιδευτικό επίπεδο	Συνήθως ΕΠΕΠ επίπεδα 3-5	Όλα τα επίπεδα ΕΠΕΠ (προ)επαγγελματική εκπαίδευση, ανώτατη εκπαίδευση, μετά την αποφοίτηση
Περιεχόμενο	Απόκτηση όλων των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων ενός επαγγέλματος	Επαγγελματικός προσανατολισμός και/ή καθοδήγηση σταδιοδρομίας, τμήματα γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων ενός επαγγέλματος
Μάθηση στην εργασία	Εξίσου σημαντική με τα (θεωρητικά) μαθήματα	Συνήθως συμπληρώνει μαθήματα ή αποτελεί ένα προαιρετικό πρόσθετο
Διάρκεια	Καθορισμένη, μεσοπρόθεσμη έως μακροπρόθεσμη, συνήθως μέχρι 4 έτη	Ποικίλει, βραχυπρόθεσμη έως μεσοπρόθεσμη, συνήθως λιγότερο από ένα έτος
Εργασιακή κατάσταση	Τυπική κατάσταση υπαλλήλου, συχνά μαθητευόμενος με συμβόλαιο πρόσληψης	Κατάσταση σπουδαστή/εκπαιδευόμενου, συχνά συμφωνία με εργοδότη ή σχολείο, μερικές φορές κατάσταση εθελοντή ή απροσδιόριστη
Αμοιβή/ αποζημίωση	Συνήθως αμοιβή καθοριζόμενη από νόμο ή συλλογικές διαπραγματεύσεις	Ποικίλες μορφές αποζημίωσης, συχνά χωρίς αμοιβή
Διοικητική ρύθμιση	Ισχυρή νομοθετική ρύθμιση, συχνά σε τριμερή βάση	Χωρίς ή μερική νομοθετική ρύθμιση
Δρώντες	Συχνά κοινωνικοί εταίροι, εκπαιδευτικοί πάροχοι	Άτομα, εταιρείες, κράτος, εκπαιδευτικά ιδρύματα

Πλεονεκτήματα από τη μάθηση με βάση την εργασία

Για το άτομο

- ❑ Ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων, εξειδίκευσης και τεχνογνωσίας, βελτίωση προσωπικής στρατηγικής μάθησης.
- ❑ Ανάπτυξη μεταβιβάσιμων δεξιοτήτων.
- ❑ Βελτίωση διαχείρισης σταδιοδρομίας – εργασιακή εμπειρία στο βιογραφικό.
- ❑ Ενίσχυση υποκίνησης, αυτοπεποίθησης, αυτονομίας.
- ❑ Διευκόλυνση μετάβασης και παραμονής σε αγορά εργασίας – ρεαλιστική προσέγγιση εργασιακού περιβάλλοντος.
- ❑ Δικτύωση με εργοδότες.

Για τους εργοδότες

- ❑ Αύξηση προσφοράς εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού.
- ❑ Αντιμετώπιση αναντιστοιχίας δεξιοτήτων (στοχευμένη κατάρτιση).
- ❑ Θετική επίδραση σε πρόσληψη και διατήρηση προσωπικού.
- ❑ Βελτίωση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας.
- ❑ Ευκολότερη ανάπτυξη του προσωπικού.

Πλεονεκτήματα από τη μάθηση με βάση την εργασία

Για τους φορείς ΕΕΚ

- ❑ Βελτίωση ποιότητας προγραμμάτων ΕΕΚ και μαθησιακών αποτελεσμάτων.
- ❑ Βελτίωση ελκυστικότητας προγραμμάτων ΕΕΚ.
- ❑ Βελτίωση σχετικότητας και αντιστοιχίας της ΕΕΚ με αγορά εργασίας.
- ❑ Ενίσχυση ικανοτήτων διδακτικού προσωπικού και περαιτέρω εξέλιξής του.
- ❑ Βελτίωση συνεργασίας μεταξύ φορέων ΕΕΚ και επιχειρήσεων.

Για την κοινωνία

- ❑ Εξασφάλιση εκπαιδευμένου εργατικού δυναμικού – ανταπόκριση σε ανάγκες αγοράς εργασίας.
- ❑ Θετική επίδραση σε απασχόληση των νέων.
- ❑ Κατανομή κόστους ΕΕΚ μεταξύ φορέων και επιχειρήσεων.
- ❑ Συμβολή σε καινοτομία και δημιουργικότητα.
- ❑ Ενίσχυση ίσων ευκαιριών και κοινωνικής συνοχής.

Ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για την απασχόληση των νέων

- ❖ “Ευκαιρίες για τη Νεολαία” (Youth Opportunities) (2011)
- ❖ “Δέσμη μέτρων για την Απασχόληση των Νέων” (Youth Employment Package) (Δεκ. 2012)
- ❖ “Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων” (Youth Employment Initiative) (Φεβρ. 2013)
- ❖ “Εγγύηση για τη Νεολαία” (Youth Guarantee) (Απρ. 2013)
- ❖ Erasmus+ (2014 κ.εξ.)
- ❖ Your First EURES Job (YfEJ)

Στοχευμένες πρωτοβουλίες για τη μάθηση στο χώρο εργασίας

**“Ευρωπαϊκός Χάρτης Ποιότητας για την πρακτική άσκηση και τη μαθητεία”
(European Quality Charter on Internships and Apprenticeships) –
διακηρυκτικός χαρακτήρας**

(European Youth Forum, 2010)

**“Ευρωπαϊκή Συμμαχία για τη Μαθητεία” (European Alliance for
Apprenticeships - EAfA)**

*(European Social Partners, European Commission, Council of the
European Union, 2013)*

**“Χάρτης Ποιότητας για την Πρακτική Άσκηση” (Quality Framework for
Traineeships)**

(Council of the European Union, 2014)

Ποιότητα στη μαθητεία και την πρακτική άσκηση

Διαπιστώνεται ότι συχνά τα άτομα που συμμετέχουν σε προγράμματα μαθητείας ή πρακτικής άσκησης γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους εργοδότες ή ότι το μαθησιακό περιεχόμενο των δράσεων είναι ανεπαρκές → η αναγκαιότητα καθορισμού ποιοτικών κριτηρίων αναδεικνύεται σε όλα τα κείμενα για την απασχόληση των νέων.

Ευρωπαϊκή Συμμαχία για τη Μαθητεία: Μέχρι σήμερα υπάρχουν δεσμευτικές δηλώσεις από 35 ευρωπαϊκά κράτη και 230 εταιρείες και οργανισμοί.

Χάρτης Ποιότητας για την Πρακτική Άσκηση: περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές με δυνατότητα άμεσης εφαρμογής σε εθνικά περιβάλλοντα → μαθησιακό περιεχόμενο, αμοιβή και κοινωνική ασφάλιση ασκουμένων, διαφάνεια στην προσφορά θέσεων, διασφάλιση εργασιακής εμπειρίας, μείωση κινδύνου αντικατάστασης μόνιμου προσωπικού.